

Č. j. VZ/S 105/04-152/4104/04-SH

V Brně dne 16. srpna 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 21. 6. 2004 z vlastního podnětu podle § 57 odst. 1 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 28/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb., zákona č. 142/2001 Sb., zákona č. 130/2002 Sb., zákona č. 211/2002 Sb., zákona č. 278/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 424/2002 Sb., zákona č. 517/2002 Sb. a zákona č. 41/2004 Sb., ve věci přezkoumání postupu zadavatele městské části Praha 1, Vodičkova 18, 115 68 Praha 1, zastoupené Vladimírem Vihanem, starostou, při zadání veřejné zakázky na „pojištění pro případ majetkové újmy vzniklé nabyvatelům bytových jednotek a jejich věřitelům tím, že pojištěný nesplnil své splatné závazky, které vyplývají ze smluv o koupi nemovitosti-bytové jednotky“, zadané výzvou ze dne 7. 5. 2002 jednomu zájemci o veřejnou zakázku k podání nabídky podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 28/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb. a zákona č. 142/2001 Sb., **rozhodl takto:**

Správní řízení se podle § 30 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 226/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb., **zastavuje.**

O d ů v o d n ě n í

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „orgán dohledu“), který vykonává dohled nad dodržováním zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, si na základě výsledků kontroly provedené u městské části Praha 1, Vodičkova 18, 115 68 Praha 1, zastoupené Vladimírem Vihanem, starostou (dále jen „zadavatel“), vyžádal od zadavatele dopisem č. j. 1073/04-152-jl ze dne 8. 3. 2004 dokumentaci o zadání veřejné zakázky na „pojištění pro případ majetkové újmy vzniklé nabyvatelům bytových jednotek a jejich věřitelům tím, že pojištěný nesplnil své splatné závazky, které vyplývají ze smluv o koupi nemovitosti-bytové jednotky“, zadané výzvou ze dne 7. 5. 2002 jednomu zájemci o veřejnou zakázku k podání nabídky podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 28/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb. a zákona č. 142/2001 Sb. (dále jen „zákon“).

Při kontrole bylo zjištěno, že zadavatel zvolil způsob zadání veřejné zakázky podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona, neboť podle jeho zjištění, resp. sdělení odborného garanta

Actuarial Management ze dne 17. 4. 2002, jediným poskytovatelem předmětných služeb byla v době zadání veřejné zakázky Union pojišťovna, a. s. Orgán dohledu získal pochybnosti o způsobu zadání předmětné veřejné zakázky, a proto se rozhodl uvedenou záležitost prošetřit v rámci vlastního šetření.

Za účelem zjištění informací o situaci na trhu pojistných služeb si orgán dohledu vyžádal od České asociace pojišťoven (dále jen „ČAP“) dopisem č. j. VZ/P 52/04-152/2171/04-SH ze dne 13. 5. 2004 sdělení informace, zda jediným poskytovatelem produktu „pojištění záruky“ byla v době zadání veřejné zakázky pouze Union pojišťovna, a. s., nebo zda uvedenou pojistnou službu poskytoval i jiný subjekt.

Na základě zaslání přehledu pojistných produktů členských pojišťoven ČAP pro rok 2002 se orgán dohledu obrátil na Allianz pojišťovnu, a. s., Českou pojišťovnu a. s. a Generali pojišťovnu a. s., tedy pojišťovny nabízející dle přehledu ČAP z roku 2002 produkt skupiny 15.2 Ostatní speciální druhy (v rámci skupiny 15 Pojištění záruky). Allianz pojišťovna, a. s. orgánu dohledu sdělila, že předmětné pojištění neposkytuje ani v minulosti neposkytovala. Česká pojišťovna a. s. orgánu dohledu poskytla informaci, že v květnu 2002 sice měla licenci na provozování pojištění záruky, avšak v uvedené době teprve pracovala na vytvoření speciálních produktů, které začala nabízet až od prosince 2002. Z odpovědi Generali pojišťovny a. s. ze dne 8. 6. 2004 vyplynuly skutečnosti (viz dále), které orgán dohledu vedly k zahájení správního řízení z vlastního podnětu, jehož účastníkem je podle § 58 zákona, ve znění pozdějších předpisů, zadavatel.

Zahájení správního řízení oznámil orgán dohledu zadavateli dopisem č. j. VZ/S 105/04-152/2940/04-SH ze dne 18. 6. 2004, ve kterém uvedl svá zjištění týkající se následujících skutečností.

Generali pojišťovně a. s. byla dozorovým orgánem udělena licence na produkt skupiny 15 Pojištění záruky. Licence byla vydána dne 14. 1. 2002 s účinností od 17. 1. 2002 pod č. j. 322/116570/2001. Ve svém vyjádření Generali pojišťovna a. s. uvedla, že pokud by byla vyzvána k účasti ve výběrovém řízení, jehož předmětem by bylo pojištění záruky, postupovala by dle podmínek zajištění na produkt skupiny 15 a vyžádala by si od zadavatele doplňující informace.

V oznámení o zahájení správního řízení orgán dohledu rovněž stanovil lhůtu, ve které se zadavatel mohl vyjádřit k podkladům pro rozhodnutí.

Zadavatel ve svém stanovisku ze dne 30. 6. 2004 uvedl, že z podkladových materiálů poskytovaných ČAP a dostupných v době přípravy zadávání veřejné zakázky vyplývalo, že Ministerstvo financí – Úřad státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění udělil povolení k provozování činnosti v pojistném odvětví neživotních pojištění číslo 15 – Pojištění záruky – deseti subjektům. V rámci schváleného odvětví č. 15 nabízelo devět subjektů produkt 15.3 – Pojištění záruky (kauce) pro případ úpadku cestovní kanceláře. V rámci schváleného odvětví č. 15 nabízel produkt 15.2 – Ostatní speciální druhy – pouze jeden subjekt, a to Union pojišťovna, a. s. Zadavatel proto považuje v rámci správního řízení za rozhodující:

- datum, kdy Generali pojišťovna a. s. zahájila nabídku produktu 15.2,
- předložení produktů, které byly oznámeny dozorovému orgánu, a to v rozsahu obchodního plánu, tj. pojistných podmínek, metody výpočtu pojistného, metody

výpočtu pojistných rezerv a veřejně přístupných Všeobecných podmínek pro daný produkt.

Zadavatel ve svém stanovisku dále uvádí, že podle jemu známých informací nebyl produkt pojištění 15.2 – Ostatní speciální druhy – k datu 16. 4. 2004, kdy byla ukončena příprava „vypsání veřejné obchodní soutěže“ v nabídce Generali pojišťovny a. s.

Zadavatel dále poznamenává, že v současné době je držitelem povolení k provozování pojišťovací činnosti v pojistném odvětví 15. celkem šest subjektů účastnících se trhu. Pouze dva subjekty, Allianz pojišťovna, a. s. a Česká pojišťovna a. s., nabízejí v rámci odvětví produkt 15.2 Ostatní speciální druhy. Zadavatel dále argumentuje, že Generali pojišťovna a. s. nemá produkt 15.2 Ostatní speciální druhy ve své nabídce ani k datu 30. 6. 2004. Svá tvrzení zadavatel dokládá v příloze stanoviska aktuálními nabídkami pojistných produktů Generali a. s., Allianz, a. s. a České pojišťovny a. s.

Na základě uvedených skutečností se zadavatel domnívá, že s platností k 17. 1. 2002 byla Generali pojišťovna a. s. držitelem povolení k provozování pojišťovací činnosti v pojistném odvětví 15, ale v souladu s § 50 odst. 1 písm. b) zákona byl k rozhodnému datu poskytovatelem produktu 15.2 – Ostatní speciální druhy – pouze jeden subjekt, a to Union pojišťovna, a. s. V závěru svého stanoviska proto zadavatel uvádí, že podle jeho názoru při zadání předmětné veřejné zakázky nedošlo k porušení zákona.

V návaznosti na stanovisko zadavatele ze dne 30. 6. 2004 zasláné faxem si orgán dohledu vyžádal od Generali pojišťovny a. s. dopisem č. j. VZ/S 1058/04-152/3257/04-SH ze dne 30. 6. 2004 doplnění jejího vyjádření ze dne 8. 6. 2004 v tom smyslu, zda je toto vyjádření směřováno i na pojistné produkty řady 15.2. V doplnění předmětného vyjádření ze dne 2. 7. 2004 je ve vztahu k původnímu sdělení upřesněno, že vzhledem k zajistným podmínkám a pravidlům pro upisování pojištění záruky (vyjma pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře), kdy pojištění záruky bylo a je nabízeno speciálnímu segmentu klientů za dodržení dalších zajistných a upisovacích podmínek, není Generali pojišťovna a. s. uvedena na webových stránkách ČAP (www.cap.cz) jako pojistitel nabízející pojištění řady 15.2 Ostatní speciální druhy. Pokud by však Generali pojišťovna a. s. byla vyzvána k podání nabídky v předmětné veřejné zakázce týkající se pojištění záruky, postupovala by dle podmínek zajištění na produkt řady 15 a vyžádala by si doplňující informace.

Jelikož přetrvávaly pochybnosti orgánu dohledu o tom, zda by Generali pojišťovna a. s. mohla podat nabídku na podkladě písemné výzvy ze dne 7. 5. 2004 zasláné zadavatelem, vyžádal si od Generali pojišťovny a. s. informace upřesňující výše uvedené skutečnosti. Generali pojišťovna a. s. orgánu dohledu sdělila, že k datu výzvy 7. 5. 2004 nabízela produkt skupiny 15.2 Ostatní speciální druhy. Speciální segment klientů, kterému je nabízeno pojištění záruky (mimo pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře), se skládá z firemní klientely – firem dlouhodobě etablovaných na trhu ve svém oboru podnikání, které mají dlouhodobě vynikající finanční výsledky. S ohledem na uvedenou specifikaci by městská část jako klient do úvahy nepřicházela. Generali pojišťovna a. s. by tedy na podkladě předmětné výzvy nabídku nepodala.

Orgán dohledu přezkoumal na základě ustanovení § 57 an. zákona případ ve všech souvislostech, po zhodnocení všech podkladů, zejména dokumentace o zadání veřejné zakázky, dokumentů předložených zadavatelem a na základě vlastního zjištění konstatuje, že zadavatel neporušil zákon, k čemuž uvádí následující rozhodné skutečnosti.

Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku jiným způsobem než na základě obchodní veřejné soutěže podle § 3 odst. 1 zákona je přípustné pouze při splnění podmínek stanovených v části třetí tohoto zákona (§ 3 odst. 4 zákona). Zadání veřejné zakázky pouze jednomu zájemci bez dalšího podle ust. § 50 zákona je vázáno na splnění podmínek taxativně stanovených v zákoně, které musí objektivně nastat. Užití tohoto způsobu zadání je výjimečným způsobem, kdy důkazní břemeno, spočívající v prokázání oprávněnosti zadání veřejné zakázky způsobem dle cit. ustanovení zákona, leží na zadavateli. Důvody, které vedou zadavatele k volbě tohoto způsobu zadání, by měly být zadavatelem průkazně doloženy v dokumentaci, a to i za účelem přezkoumání správnosti jeho postupu ze strany kontrolních orgánů.

Jak vyplývá z předložené dokumentace i ze stanoviska zadavatele ze dne 30. 6. 2004, zadavatel postupoval podle ust. § 50 odst. písm. b) zákona z důvodu, že podle jemu známých informací nebyl produkt pojištění 15.2 Ostatní speciální druhy k datu zadání předmětné veřejné zakázky poskytován jiným subjektem než Union pojišťovnou, a. s.

Z důkazů provedených v rámci správního řízení (viz zejména vyjádření pojišťovny Generali a. s. ze dne 8. 6. 2004 a 2. 7. 2004) vyplynulo, že informace známé zadavateli v době zadávání veřejné zakázky odpovídaly skutečnosti, jednalo se tedy o objektivně nastalé podmínky umožňující způsob zadání veřejné zakázky dle § 50 odst. 1 písm. b) zákona.

Z podkladů zaslaných orgánu dohledu Generali pojišťovnou a. s. je zřejmé, že Generali pojišťovně a. s. byla dozorovým orgánem vydána 14. 1. 2002 s účinností od 17. 1. 2002 licence pod č. j. 322/116570/2001. Generali pojišťovna a. s. byla k 7. 5. 2002 pojistitelem nabízejícím pojištění řady 15.2 Ostatní speciální druhy. Jelikož však předmětné pojištění bylo a je nabízeno speciálnímu segmentu klientů, skládajícímu se z firemní klientely, zadavatel by jako klient do úvahy nepřicházel. Generali pojišťovna a. s. by tedy v případě, že by jí zadavatel zaslal předmětnou výzvu k podání nabídky, nabídku nepodala.

Podle § 30 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 226/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb., správní orgán zastaví řízení zahájené z vlastního podnětu, odpadl-li důvod řízení. Na základě materiálů předložených zadavatelem v průběhu správního řízení a důkazů zjištěných orgánem dohledu v rámci vlastního šetření byla prokázána oprávněnost zadání veřejné zakázky podle ust. § 50 odst. 1 písm. b) zákona, ve znění platném v době zadání veřejné zakázky. Vzhledem k tomu, že pochybnosti orgánu dohledu o způsobu zadání předmětné veřejné zakázky byly v průběhu správního řízení odstraněny, rozhodl orgán dohledu na základě všech zjištěných skutečností o zastavení správního řízení, jak je uvedeno ve výroku.

Pro úplnost orgán dohledu poznamenává, že podle § 109 zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění zákona č. 437/2004 Sb., se zadávání veřejných zakázek, řízení o přezkoumání úkonů zadavatele orgánem dohledu a řízení o uložení sankce zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadních právních předpisů. Obdobně se postupuje i v řízení o přezkoumání úkonů zadavatele orgánem dohledu nebo v řízení o uložení sankce, které na zadávání veřejných zakázek podle věty první navazují.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dní ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru dohledu nad zadáváním veřejných zakázek v Brně, Joštova 8. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Miroslav Šumbera
vrchní ředitel

Obdrží:

Městská část Praha 1, Vodičkova 18, 115 68 Praha 1, zast. Vladimírem Vihanem